

OBSAH

PŘEDMLUVA	---	7
ÚVOD. OD 19. DO 20. STOLETÍ	---	11
§ 1. Předpoklady	---	11
KAPITOLA I. OD ROMANTISMU K NATURALISMU	---	14
§ 2. Dichotomie krásna a umění a estetika 19. století	---	14
§ 3. Pokantovská krize. Arthur Schopenhauer a hédonismus krásna	---	15
§ 4. Francouzský a anglický naturalismus	---	17
§ 5. Henri Bergson. Bergsonova intuice	---	21
§ 6. Psychologická estetika v Německu	---	26
§ 7. Teorie vcítění /Einfühlung/	---	28
§ 8. Krásno, umění a vcítění /Einfühlung/	---	31
§ 9. Johannes Volkelt, Theodor Lipps a Kantova Kritika soudnosti	---	32
§ 10. Idealisté, psychologové, formalisté	---	35
KAPITOLA II. FORMALISTICKÁ ESTETIKA	---	37
§ 11. Johann Friedrich Herbart	---	37
§ 12. Hanslickův hudební formalismus a Kantova filozofie	---	38
§ 13. Syntax a stylistika formalismu: Robert Zimmermann a Eduard Hanslick	---	42
§ 14. Krásno a umění u Konrada Fiedlera	---	44
§ 15. Teorie ryziho vidění /Sichtbarkeit/ a teorie vcítění /Einfühlung/	---	48
§ 16. Konrad Fiedler a Immanuel Kant	---	49
§ 17. Tvořivý charakter umění	---	49
KAPITOLA III. PRŮZKUM HISTORICKO-FENOMENOLOGICKÝ	---	54
§ 18. Gottfried Semper	---	55
§ 19. Ernst Grosse	---	56
§ 20. Alois Riegl, Max Dvořák	---	57
§ 21. Wilhelm Wundt	---	58
§ 22. August Schmarsow a Wilhelm Worringer	---	58
§ 23. Vyčerpání problematiky 19. století	---	60
20. STOLETÍ		
§ 24. Předpoklady	---	63
KAPITOLA IV. BENEDETTO CROCE	---	67
§ 25. Intuice-výraz	---	67
§ 26. Ideálnost intuice	---	68
§ 27. Umění jako teoretická aktivita	---	69
§ 28. Croce a formalisté. Umění—řeč	---	70
§ 29. Důsledky a rozpory v pojetí umění jako teoretické aktivity	---	71
§ 30. Intuice—výraz, teorie ryziho vidění a teorie vcítění	---	73
§ 31. Estetika a kritika	---	75

KAPITOLA V. CROCEOVSKÝ VLVIV: VÝVOJ A ANTAGONISMY	---	79
§ 32. Spory o intuici	---	79
§ 33. Guido Calogero: umělecká řeč	---	80
§ 34. Závady „mentalismu“. Renzo Raggiunti	---	84
§ 35. Působivost croceovského myšlení. Estetika a kritika	---	86
§ 36. Benedetto Croce a lingvistika	---	89
§ 37. Souhlas a námitky	---	92
§ 38. Giovanni Gentile a jeho škola: Ugo Spirito	---	96
§ 39. Ostatní estetiky intuice: Jonas Cohn	---	99
KAPITOLA VI. ESTETIKA A UMĚNOVĚDA /NĚMECKÉ DOKTRÍNY POČÁTKU		
20. STOLETÍ/	---	102
§ 40. Richard Hamann: spekulativní estetika	---	102
§ 41. Richard Müller-Freienfels: psychologická estetika	---	104
§ 42. Estetika a věda o umění: Max Dessoir	---	106
§ 43. Emil Utitz	---	109
KAPITOLA VII. VÝTVARNÝ FORMALISMUS	---	116
§ 44. Adolf Hildebrand	---	117
§ 45. Heinrich Wölfflin	---	118
§ 46. Bernard Berenson	---	122
§ 47. Lionello Venturi, Roberto Longhi	---	123
§ 48. Carlo Lodovico Raggianti	---	125
§ 49. Benedetto Croce a formalisté	---	127
§ 50. Roger Fry	---	129
§ 51. Clive Bell	---	130
§ 52. Henri Focillon	---	131
KAPITOLA VIII. AVANTGARDNÍ Hnutí A FORMALISTICKÁ ESTETIKA	-	135
§ 53. Čistá poezie: Henri Brémond	---	135
§ 54. Paul Valéry	---	138
§ 55. Krize malířství a estetiky	---	141
§ 56. Malířství a hudba	---	149
§ 57. Hudební formalismus	---	151
§ 58. Gisèle Breletová a hudební čas	---	154
§ 59. Psychologie invence	---	159
KAPITOLA IX. AMERICKÝ NATURALISMUS A ESTETIKA	---	164
§ 60. George Santayana. Smysl pro krásu	---	164
§ 61. Umění a rozum	---	165
§ 62. Pragmatika umění	---	168
§ 63. John Dewey. Dewey a Santayana	---	170
§ 64. Estetický charakter zkušenosti	---	172
§ 65. Croce a Dewey	---	174
§ 66. Co znamená termín „umělecký“ pro Johna Deweye	---	176
§ 67. Alfred Whitehead a estetický naturalismus	---	181
KAPITOLA X. ŠKOLA KRITICKÁ A ŠKOLA SÉMANTICKÁ	---	184
§ 68. Ivor Armstrong Richards	---	184
§ 69. Chicagská škola	---	192
§ 70. Thomas Stearns Eliot a umělecké konvence	---	194
§ 71. Charles Morris	---	196
§ 72. Susanne Langerová	---	206

§ 73. Neoempirická metodologie. Bernard Chapman Heyl	---	214
§ 74. Analýza jazyka a estetika	---	219
KAPITOLA XI. UMĚNÍ PRO SPOLEČNOST	---	229
§ 75. Estetika a sociologie	---	229
§ 76. Umění a společnost v 19. století	---	230
§ 77. John Ruskin	---	230
§ 78. Romantismus a buržoazní neklid	---	233
§ 79. William Morris: „axiologická“ estetika		234
§ 80. John Dewey. Umění a štěstí	---	236
§ 81. Předchůdci marxistické estetiky	---	237
§ 82. Marxistická estetika	---	239
§ 83. Vladimír Iljič Lenin: stranické umění	---	244
§ 84. György Lukács	---	248
§ 85. Tradice a obnovení marxistické estetiky	---	259
§ 86. Krásno, sociální ideál	---	262
KAPITOLA XII. ESTETIKA A SOCIOLOGIE	---	264
§ 87. Umění ve společnosti: empirická estetika	---	264
§ 88. George Boas. Estetický relativismus	---	268
§ 89. Herbert Read	---	270
§ 90. Kritéria sociologie umění	---	275
§ 91. Estetika a historiografie	---	278
§ 92. Estetika a technika. Vývoj architektury	---	286
§ 93. Řemeslo a technika	---	296
§ 94. Průmyslová estetika	---	299
§ 95. Průmyslová výroba a umění	---	304
KAPITOLA XIII. OD POZITIVISMU K FENOMENOLOGII	---	308
§ 96. Charles Lalo	---	309
§ 97. Etienne Souriau	---	313
§ 98. Protiberksonovská reakce	---	315
§ 99. Souriau a Croce. Objektivní formalismus	---	317
§ 100. Transcendentální stránka a pozitivní stránka	---	319
§ 101. Rozlišení a vztahy mezi jednotlivými druhy umění	---	322
§ 102. Raymond Bayer. Půvab	---	329
§ 103. Revize bergsonismu	---	331
§ 104. Metoda v estetice	---	332
§ 105. Systém	---	334
§ 106. Vědecká estetika Thomase Munroa	---	337
§ 107. Formální analýza a psychologické studium	---	338
§ 108. Popis a kvalifikace	---	339
§ 109. Psychologie formy a estetika. Pregnantnost	---	342
§ 110. Teorie ryzího vidění /Sichtbarkeit/ a teorie formy /Gestalttheorie/	---	347
§ 111. Tvarová psychologie a fenomenologie	---	350
KAPITOLA XIV. FENOMENOLOGICKÁ ESTETIKA	---	353
§ 112. Antonio Banfi	---	353
§ 113. Geiger, Conrad, Ingarden, Sartre, Brandi	---	355
§ 114. Stephen C. Pepper: maskovaná fenomenologie	---	359
§ 115. Nikolai von Hartmann	---	360

§ 116. Guido Morpurgo-Tagliabue	---	364
§ 117. Tvar a obraz	---	366
§ 118. Psychologická destrukce	---	368
§ 119. Mikel Dufrenne	370	
§ 120. Estetický předmět a umělecké dílo	---	371
§ 121. Antropologie a ontologie	---	374
§ 122. Max Bense	---	376
KAPITOLA XV. SMĚREM K EXISTENCIALISMU	---	385
§ 123. Existencialismus protestantský	---	385
§ 124. Existencialismus katolický	---	390
§ 125. Novotomistická estetika	---	391
§ 126. Existencialismus laický: jeho předchůdci. Zmatek a lyrismus	---	395
§ 127. Dadaismus a surrealismus	---	400
KAPITOLA XVI. EXISTENCIALISMUS A ESTETIKA	---	408
§ 128. Martin Heidegger. Jeho učení	---	408
§ 129. Dialektika bytí	---	411
§ 130. Bytí jako odkrývání	---	414
§ 131. Myšlení a básnění	---	416
§ 132. Mýty a mystifikace	---	420
§ 133. Karl Jaspers. Úsilí o transcendenci a mytická funkce umění	---	423
§ 134. Spiritualismus v Itálii	---	429
§ 135. Luigi Pareyson: spiritualismus a naturalismus	---	432
§ 136. Etienne Gilson a naturalistický technicismus. Felice Battaglia a opozice proti formalismu a naturalismu	---	436
§ 137. Nebezpečí spiritualismu	---	438
§ 138. Umění z hlediska humanistického: Nicola Abbagnano	---	440
§ 139. Enzo Paci	---	442
§ 140. Negace a humanismus u Jeana-Paula Sartra	---	447
§ 141. Literatura a poezie	---	450
§ 142. Estetika, která je nárysem morálky. Estét a umělec	---	457
§ 143. Umění jako mystifikace	---	465
KAPITOLA XVII. ZÁVĚRY	---	472
§ 144. Nepřevoditelnost estetiky na metodologii kritiky	---	472
§ 145. Ontologický substrát estetických doktrín a nová moderní dimenze estetismu	---	475
§ 146. Filozofický charakter estetického zkoumání. Jednotné a normativní zkoumání	---	480
§ 147. Od gnozeologicko-ontologické orientace estetiky k orientaci fenomenologicko-axiologické	---	485
VLASTIMIL ZUSKA: DOPLŇKOVÁ BIBLIOGRAFIE	---	490
EDIČNÍ POZNÁMKA	---	503
MILOŠ JŮZL: DOSLOV	---	504
JMENNÝ REJSTŘÍK	---	521
VĚCNÝ REJSTŘÍK	---	538